

**PRZEDMIOTOWY
SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII**

**OCENIANIE
OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW Z BIOLOGII
W KLASACH 1 - 3 GIMNAZJUM**

Główne kryteria ocen

- Łatwość i przystępność opanowanych wiadomości i umiejętności
- Pewność i doniosłość zdobywanej wiedzy,
- Niezbędność opanowanych wiadomości i umiejętności w dalszym uczeniu się biologii,
- Użyteczność zdobytej wiedzy w życiu codziennym.

Kryteria oceniania.

Ocenę celującą może otrzymać uczeń, który:

- posiada wiedzę wykraczającą poza podstawę programową,
 - wykazuje szczególne zainteresowania biologią i twórczo je rozwija,
 - samodzielnie analizuje i interpretuje pojęcia i treści z zakresu biologii,
 - bierze udział w konkursach biologicznych,
 - potrafi zastosować swoją wiedzę w praktyce,
 - wykonuje zadania i prace dodatkowe, wykraczające poza program nauczania danej klasy , -
- posługuje się bogatym słownictwem z zakresu biologii,
- posiada średnią ważoną z ocen powyżej 5,30.

Ocenę bardzo dobrą może otrzymać uczeń, który:

- posiada pełny zakres wiedzy i umiejętności objętych programem nauczania,
- wykazuje zainteresowanie przedmiotem i sprawnie porusza się w tematyce biologicznej,
- samodzielnie interpretuje treści i pojęcia biologiczne ,
- poprawnie analizuje i interpretuje związki przyczynowo-skutkowe z zakresu biologii,
- aktywnie pracuje na lekcjach oraz wykonuje zadania dodatkowe,
- posługuje się poprawnym słownictwem
- posiada średnia ważoną z ocen 4,60 – 5,30.

Ocenę dobrą może otrzymać uczeń, który:

- opanował w stopniu dobrym wiadomości i umiejętności wykraczającą poza minimum programowe,

- samodzielnie interpretuje podstawowe treści i pojęcia biologiczne
- przeprowadza poprawnie proste analizy przyczynowo-skutkowe,
- pracuje na lekcjach i systematycznie odrabia prace domowe,
- posługuje się językiem biologicznym z nielicznymi błędami,
- posiada średnią ważoną z ocen 3,60 – 4,59

Ocenę dostateczną może otrzymać uczeń, który:

- opanował podstawowe pojęcia i terminy biologiczne w zakresie nie przekraczającym minimum programowego,
- samodzielnie i poprawnie rozwiązuje proste polecenia i zadania o małym stopniu trudności,
- wykazuje elementarne związki przyczynowo – skutkowe,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach i z pomocą wykonuje zadania o większym stopniu trudności
- popełnia nieliczne błędy merytoryczne w odpowiedziach ustnych i pracach pisemnych,
- w pracach odtwórczych potrafi wykorzystywać różne źródła informacji,
- posiada średnią ważoną z ocen 2,60 – 3,59.

Ocenę dopuszczającą może otrzymać uczeń, który:

- posiada duże braki z zakresu wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania,
- zna i rozumie najprostsze pojęcia i zagadnienia biologiczne,
- podejmuje próby rozwiązywania typowych zadań o niewielkim stopniu trudności
- próbuje samodzielnie analizować proste związki przyczynowo – skutkowe z zakresu biologii,
- wykazuje niewielką aktywność w pracy na lekcjach
- posiada możliwości uzyskania podstawowej wiedzy z biologii w toku dalszej nauki
- posiada średnią ważoną z ocen 1,60 – 2,59.

Ocenę niedostateczną może otrzymać uczeń, który:

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności wynikających z podstawy programowej
- nie zna podstawowych pojęć i terminów biologicznych
- wykazuje szczególnie lekceważący stosunek do pracy na lekcji,
- nie wykonuje zadań domowych

- nie potrafi wykonać najprostszych zadań nawet z pomocą nauczyciela ,
- nie wykazuje chęci do pracy w celu uzupełnienia braków i nabycia podstawowej wiedzy i umiejętności , co uniemożliwia dalszą naukę i opanowanie niezbędnego minimum określonego programem nauczania
- posiada średnią ważoną z ocen poniżej 1,60.

Kryteria oceny wypowiedzi ustnej i pisemnej

- Zawartość merytoryczna,
- Logika wypowiedzi,
- Poprawne słownictwo,
- Umiejętność podania adekwatnych przykładów,
- Umiejętność analizy schematów, diagramów i rysunków,
- Umiejętność kojarzenia i wyciągania wniosków.

Ocenę celującą może otrzymać uczeń, który:

- Zna i rozumie zagadnienia z poziomu koniecznego, podstawowego, rozszerzającego i dopełniającego,
- Wykracza poza treści omawiane na lekcjach,
- Samodzielnie precyzyjnie formułuje myśli,
- Posługuje się bogatym, poprawnym językiem naukowym,
- Dyskutuje używając poprawnych merytorycznie argumentów,
- Rozwiązuje problemy w sposób twórczy,
- Z dużą swobodą stosuje zdobytą wiedzę w praktyce.

Ocenę bardzo dobrą może otrzymać uczeń, który:

- Zna i rozumie wymagania z poziomu koniecznego, podstawowego, rozszerzającego i dopełniającego,
- Formułuje myśli w sposób jasny i precyzyjny przy niewielkiej pomocy nauczyciela,
- Przy minimalnej pomocy analizuje, porównuje, wyciąga logiczne wnioski oraz rzeczowo argumentuje,
- Posługuje się poprawnym językiem naukowym,

- Samodzielnie wykorzystuje zdobytą wiedzę w działaniach praktycznych,
- Posiada dużo dodatkowych informacji świadczących o zainteresowaniu przedmiotem.

Ocenę dobrą może otrzymać uczeń, który:

- Zna wiadomości z poziomu koniecznego, podstawowego i rozszerzającego,
- Zna treści z poziomu dopełniającego, które go interesują,
- Naprowadzony przez nauczyciela formułuje w sposób prawidłowy wnioski,
- Posługuje się w miarę poprawnie naukowym językiem,
- Uzasadnia stosując typowe przykłady z życia codziennego,
- Z pomocą interpretuje wykresy, diagramy, itp.

Ocenę dostateczną może otrzymać uczeń, który:

- Zna materiał z poziomu podstawowego i koniecznego,
- Czasem wykazuje się wiadomościami z poziomu rozszerzającego,
- Odtwarza wnioski i argumenty przy dużej pomocy,
- Potrafi odwzorować podane wcześniej przykłady z życia,
- Odpowiedzi są krótkie, z lukami logicznymi.

Ocenę dopuszczającą może otrzymać uczeń, który:

- Zna wiadomości z poziomu koniecznego,
- Potrafi wyjaśnić ważniejsze pojęcia i zagadnienia,
- Wypowiedzi są krótkie, chaotyczne,
- Nie potrafi nawet przy dużej pomocy odtworzyć informacji i podać przykładów,
- Przy dużej pomocy odwzorowuje zaprezentowane przez innych rozwiązania.

Kryteria oceny pracy domowej

- Wiedza merytoryczna,
- Wkład pracy,
- Samodzielność wykonania,
- Wykorzystanie źródeł informacji,
- Estetyka pracy.

Ocenę celującą może otrzymać uczeń, którego praca:

- Wykracza poza podstawę programową swym zasięgiem,
- Ilustrowana jest samodzielnie wykonanymi wykresami, modelami, fotografiami, prezentacjami, itp.,
- W sposób wyczerpujący omówiona, logiczna i samodzielna,
- Uwzględnia kilka różnorodnych źródeł informacji,
- Ma wysoki stopień estetyki i staranności.

Ocenę bardzo dobrą może otrzymać uczeń, którego praca:

- Wyczerpująca i poprawna merytorycznie,
- Obejmuje swym zasięgiem wymagania z poziomu i dopełniającego,
- Wymagała od ucznia sporo wysiłku, jest obszerna,
- Logiczna i w pełni samodzielna,
- Uwzględnia różne źródła informacji,
- Jest bardzo estetyczna i staranna.

Ocenę dobrą może otrzymać uczeń, którego praca:

- Jest poprawna merytorycznie,
- Obejmuje swoim zakresem wymagania z poziomu koniecznego, podstawowego, rozszerzającego,
- Nie jest w pełni samodzielna,
- Wyczerpuje temat w zakresie podstawowym,
- Omawiana jest przez ucznia z pomocą nauczyciela,
- Uwzględnia łatwo dostępne źródła informacji,
- Jest staranna.

Ocenę dostateczną może otrzymać uczeń, którego praca:

- Ma nieliczne błędy merytoryczne,
- Obejmuje zakres z poziomu koniecznego, podstawowego,
- Jest uboga i mało przemyślana,
- Omawiana jest przez ucznia z błędami i widocznym brakiem zrozumienia,
- Oparta jest na jednym źródle informacji,
- Jest mało estetyczna.

Ocenę dopuszczającą może otrzymać uczeń, którego praca:

- Ma liczne błędy merytoryczne,
- Obejmuje wiadomości z poziomu koniecznego,
- Wymagała niewielkiego wkładu pracy, skąpa,
- Jest nieprzemyślana i chaotyczna,
- Wskazuje niesamodzielną wykonania,
- Nie wykorzystuje dostępnych źródeł informacji, nawet podręcznika,
- Cechuje się niestarannym wykonaniem.

**Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów
wraz z wagami ocen za poszczególne formy aktywności.**

- sprawdzian po zakończeniu każdego działu, zapowiedziany co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem - waga 5
- kartkówka z trzech ostatnich lekcji - waga 3
- odpowiedź ustna – znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji lub w przypadku lekcji powtórzeniowej – z całego działu – waga 3
- praca domowa - waga 2
- praca samodzielna - samodzielne ćwiczenia na lekcji, doświadczenia, - waga 2
- aktywność na lekcji - waga 2
- referaty , prezentacje, prace graficzne – waga 1
- konkurs biologiczny (udział / udział z sukcesem) - waga 3/5

**Warunki i tryb uzyskania wyższych
ocen klasyfikacyjnych niż przewidywane**

- uczeń ma prawo ubiegać się o podniesienie o jeden stopień proponowanej przez nauczyciela oceny semestralnej / rocznej , pod warunkiem, że wykazywał się udokumentowaną aktywnością w pracy na lekcjach, odrabiał prace domowe, uczestniczył (z wyjątkiem dla zdarzeń losowych) we wszystkich sprawdzianach ,

- warunkiem umożliwiającym uzyskanie oceny wyższej od przewidywanej jest złożenie do nauczyciela przez ucznia, w ciągu 7 dni od uzyskania informacji o przewidywanej ocenie z biologii, wniosku o podwyższenie oceny,
- nauczyciel przygotowuje zestaw zadań obejmujący zakres wiedzy i umiejętności z danego semestru o odpowiednim zakresie trudności ,
- egzamin ma formę pisemną, a ocena może być podwyższona o jeden stopień wówczas, jeśli uczeń uzyska co najmniej 85% przewidzianych punktów.

Ustalenia końcowe

- uczeń ma możliwość poprawy oceny z kartkówki w formie i terminie ustalonym z nauczycielem ,
- dopuszczalne są dwa nieprzygotowane (odpowiedź ustna , ćwiczenie, praca domowa) do lekcji w ciągu semestru bez podania przyczyn,
- w przypadku zdarzeń losowych będą honorowane usprawiedliwienia pisemne od rodziców ucznia.